

Stanovisko CZEDMA k vyšetřování protilátek u onemocnění covid-19

v souvislosti se zahájením očkování vybraných cílových skupin třetí dávkou vakcíny proti onemocnění covid-19 doporučujeme rozšíření možnosti testování protilátek v souvislosti s:

- 1) vyšetřováním protilátek jako podkladu pro rozhodování o podání vakcíny,
- 2) uznáváním výsledků protilátkových testů jako důkazu o prodělané infekci (u nevakcinovaných osob),
- 3) monitoringem vakcinace,
- 4) uznáváním pozitivní hladiny protilátek jako průkazného vyšetření potvrzujícího bezinfekčnost jedince

Ad 1) Vyšetřování protilátek by mělo sloužit jako podklad pro rozhodování o podání třetí dávky vakcíny vybraným skupinám. Nejde nám v žádném případě o zavedení plošného vyšetřování hladiny protilátek za účelem rozhodnutí o aplikaci další očkovací dávky. Avšak u specifických skupin populace, jako jsou imunosuprimované osoby a jedinci, kteří po očkování měli vážné a přetrvávající nežádoucí účinky (alergie, artritidy, neurologické a další příznaky), považujeme vyšetření hladiny protilátek za plně opodstatněné. V současné době je indikace vyšetření hrazeného pojišťovnou omezena pouze na vybrané specialisty (infekcionista, epidemiolog, hematolog) a je otázkou, zda by stejně jako v jiných zemích EU neměla být možnost preskripce tohoto vyšetření rozšířena u indikovaných případů i na další složky zdravotnického systému jako jsou např. praktičtí lékaři.

Ad 2) Uznávání výsledků protilátkových testů jako důkazu o prodělané infekci u nevakcinovaných osob (z důvodu zdravotní kontraindikace vakcíny nebo krátké doby od prodělaní infekce covid-19) by mělo být plně akceptováno a toto testování hrazeno ze zdravotního pojištění. Pozitivita protilátkových testů by se měla posuzovat jako plnohodnotná alternativa ve vztahu k vyšetření PCR.

Ad 3) Monitoring vakcinace

V České republice se podle našeho názoru a zkušeností z jiným státem neprovádí dostatečný monitoring vakcinace a to jak z pohledu účinnosti (imunitní odpovědi), tak i délky protektivity (doby ochrany po poslední podané dávce). V zahraničí je na toto téma publikováno daleko více studií. Stát by měl prostřednictvím poskytovatelů zdravotní péče iniciovat studie, které by monitorovali v čase jednotlivé věkové skupiny obyvatelstva v souvislosti s použitou očkovací látkou a zjištěním přetrvávající hladiny protilátek po ukončeném očkování.

Ad 4) Uznávání pozitivní hladiny protilátek jako průkazného vyšetření potvrzujícího bezinfekčnost jedince

V souvislosti s protiepidemickými opatřeními (cestování, návštěvy kulturních a sportovních akcí / restauračních zařízení) by pozitivní hladina protilátek měla být považována za rovnocenný atribut ochrany a bezinfekčnosti daného jedince jako negativní PCR/Ag test nebo potvrzení o očkování.

Členové naší asociace jako renomovaní výrobci in-vitro diagnostiky v součinnosti s WHO i ECDC harmonizovali a sjednotili interpretaci protilátkových diagnostických testů, aby vykazovaly výsledky ve srovnatelných jednotkách (BAU/ml) a bylo je možné standardně využívat pro všechny výše uvedené účely. Nepovažujeme proto za správné, že se vyšetřování protilátek mediálně bagatelizuje a řada klinických odborníků a vakcinologů jej označuje dokonce za zbytečné. Naopak zbytečné a nežádoucí je zatěžovat imunitní systém již očkovaného jedince, který vykazuje dostatečnou hladinu

protektivních - virus neutralizujících protilátek.

Není proto odborný ani ekonomický důvod, aby vyšetření hladiny protilátek nebylo v opodstatněných případech indikováno a hrazeno. Náklady na očkování (třetí a dalšími dávkami) se pohybuje řádově na dvojnásobku nákladů, které proplácí pojišťovna za stanovení protilátek.

V Praze dne 30. září 2021